

Демонологія очима Володимира Гнатюка

(Продовження. Початок у числі 2(105))

Із розділу "Блуд"

Блуд у виді жінки

У Коронци — оповідав мінин йиден хлоп'як зачила жінка водити по Вербиці якогось чоловіка, то водила го до опівночи. А по опівночи як го завела у якийсь рів, як зачила бити, як зачила бити, тай на другий день умер, так му добре досунула. То вже була добра баба, вона лише показала сьи баба, али була що йинше.

Зап. в червні, 1902, в Пужниках,
Бучацького пов. від Ігната Косінського.

Блуд у Звенигороді

Як я був у Дзвинигороді і поїхав йим з наймитом на ніч по снопи. І їхали-смо піт Грамушівку, то йи півтора миля. І було вже ни далеко на той поли, де сьи мали снопи брати. Али ми їдимо і їдимо, а поля того німа, лише все прийдимо на той місци, вітки-смо заблудили. Порозльядав йим сьи і вже нам сьи здайи, жи та дорога, котров майим їхати. І їдимо знов, і знов приїдимо на тото само місци, де перши. І так йисмо їздили ніч. Аш сьи розвидніло, показало сьи нам тогди наши поли, де ми мали снопи брати. Али про той, що нічо сьи ни показало, ани ни пирибіг зайць, а йиднако зблудили-смо і цалу ніч їздили-смо.

Зап. в липні, 1902, в Пужниках,
Бучацького пов. від тата.

В блуді показують ся хрест і ліс.

Був такий Іван Вінтолъяк і йшов він з Олеші в нидылю ввечір. Привіс сьи чирис воду (Дністер), прийшов до Горігльді, віходить за сило, смерклко сьи добри, вже сьи зробила ніч. Аж віходить на поли, дивит сьи, ѹи хрест і ліс. Али що сьи значить, що так сьи довго китни ліс? І мислив, що він дорсгов ходит, а він полим. Аш зйшов на довгі Лани і фурт сти ни памітай, де він йи, так все видит хрест і ліс. Али йде, вже аж пирид опівночів приходить під Дыдухову, зйшов на ставищчі і, намацев рогожину. Він собі гадав, що то косатинъ зіль. Али там кугут запіяв, а він дивит сьи, а ту сьи засьвітило в Адама в Шлапака в хаты. Аш тогди він сьи спамітав, де він йи. І вже звітти пішов до дому.

Зап. в липні, 1902, в Коропці,
Бучацького пов. від Івана Кіндранта.

Із розділу "Відьми і чарівниці"

Як пізнається ся чарівницю?

Як можна чарівницю пізнати? Як сьи на видик лущини робит пироги, перший собі

пиріг назначити най сьи зварит. Як сьи зварит, поставити го на бовдур най засхне і того дня зачите собі осиковий столец робити. І так чирис виликий піст щодня хоць раз коло него ковтнути, щоби го на Виликден рано на Службу Божу узьти той столец і так сховати, щоби го ныхто ни видів. І прийти до сьвітоті божниці, стати собі на той столец, а пиріг в писок. Буде видвів усы чирівниці. Кажда чарівниця буде мати скопец і цыдилко на голові.

Зап. в липні, 1902, в Пужниках,
Бучацького пов. від Я.Махновського.

Як жінка відчарувала корову

Прийшла йидна жінка, як то на віночки наворотнику назбирати. Назбирала того наворотнику (а то ще було досьвіта, до схіт соньць), а тата жінка виділа, що вона збирала той наворотник, ни сьміла ї ніч казати.

Тей вона десь за дві години іде корови доїти; бире корову за цицки, а с цицок ни йде молоко, іно кров. Но тей вже зара пізнала, що то вона ї вже збавила, али бире — радит сьи людей, що би робити. Люди ї радять — кажут: Їдіть під її корову, набиріт того, на чим її корова лижит і підкуріт свою корову і зара вам сьи молоко поверни. Али їдіть досьвіта, аби вас ніхто ни видів навит на дорозы. Бо но вас хто забачит, то корові ніч ни поможи.

Али вона фсталася досьвіта, іде, здібай і якись на дорозы, тей вона сьи вже вирнула до дому. Доїт корову, також кров тиче. Фсталася другий рас досьвіта — знов ї здібав — знов вона сьи вирнула. Стала знов досьвіта — іде, вже ї ніхто ни здібав. Прийшла до тої самої чарівниці, що ї молоко відібрала. Лижит корова. Та корову зігнала, набрала того сьміти в запаску, принесла до дому, взъила вогню в миску, посипала сьміти на вогонь, піткурила корову і доїт корову — вже ни йде кров, і но вже йде молоко.

Тоді кажи: Господи, слава тобі, що вжем свою працю відібрала!

Зап. 1902, в Будзанові,
Теребовлянського пов. від Ганни
Феліцької, о.Дерев'янка.

Відьма ситом

Чарівниці відбирають коровам молоко, чирис той траба корову підкувати. Вона часом пірикини сьи ф сито так, жиби ї ніхто ни пізнав. А як хто возьме то сито до хати і буде тримати три дні при кобиці, то воно зробит сьи бабов і дасьць тому, що він схочи, жиби йно ї пустив.

Зап. в Будзанові,
о.Дерев'янка.